

Prof. dr. sc. Nikoleta RADIONOV

Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Katedra za pomorsko i općeprometno pravo

UGOVOR O PRIJEVOZU ŽELJEZNICOM - *hrvatski pravni okvir* -





TOTALNO OŠTEĆENJE

1 kontejner (20 t) staklenih fasadnih obloga
 $300 \text{ kn/kg} = 6.000.000 \text{ kn}$

UZROK
infrastruktura

KFK d.o.o.
(imatelj prava na robi)

UGOVOR 1

**RAIL CARGO
LOGISTICS**
(organizator
prijevoza)

UGOVOR 2

**RAIL CARGO
CARRIER**
(prijevoznik)

UGOVOR 3

X- INFRASTRUKTURA
(upravitelj infrastrukture)

CIM
teretni list

PRAVNI IZVORI

NADLEŽNOST

HIJERARHIJA PROPISA

UGOVOR O PRIJEVOZU

ŽELJEZNICA

**Zakon o željeznici
(2019,2021)**

**Zakon o sigurnosti i
interoperabilnosti
željezničkog sustava
(2020)**

**Zakon o ugovorima o
prijevozu u
željezničkom
prometu
(1996)**

UGOVOR O PRIJEVOZU

HIJERARHIJA NACIONALNIH PROPISA

GREŠKA 1:

Ugovor o prijevozu u željezničkom prometu
uređen je u ZOO i nije potrebno uređivati
posebnim propisom

Obvezno
pravo
(puni iznos
štete)

Transportno
pravo
(zakonsko
ograničenje po
iznosu =
OSIGURLJIVA
ODGOVORN
OST)

PRAVNA STEČEVINA EU

Pitanja u kojima EU preuzela nadležnost:
(Jedinstveno tržište)
Jedinstveno tržište

GREŠKA 2:

- A) Ne postoje propisi EU o ugovoru o prijevozu željeznicom, stoga nije potrebno regulirati nacionalnim propisom
- B) Treba čekati zakonodavnu inicijativu EK

SUVERENO PITANJE SVAKE DČ!

Uređeni
Npr. U
M
Tzv. **resoviti ugovor** u nadležnosti (EU)
Domaci prijevoz: **28 raz** pisa za ugovor maćem
željezničkom prijevozu i putnika (kabo !!)

A map of Europe and surrounding regions, including parts of North Africa and the Middle East. Countries are color-coded: green for EU member states, orange for non-EU countries, and grey for non-EU countries. A large red star is overlaid on the map, with text inside it. The text is in Croatian and states that Croatia is a party to the COTIF '99 convention, which is valid in the EU and does not require a special national law.

**PODRUČJE PRIMJENE
COTIF '99**

GREŠKA 3:

**HRVATSKA JE STRANKA COTIF KOJI
VRIJEDI U EU I NIJE POTREBNO
DONOSITI POSEBAN NACIONALNI
PROPIS**

UGOVOR O PRIJEVOZU

NARAV - ODGOVORNOST

▼ ŽELJEZNIČKI PRIJEVOZ: SUSTAVI

MONOPOLISTIČKO TRŽIŠTE

SKLAPANJE UGOVORA: **TRENUTAK**
PREUZIMANJA ROBE
NARAV UGOVORA: **REALAN**
OBAVEZA SKLAPANJA UGOVORA
(PREUZIMANJA ROBE)!
JAVNO OBJAVLJENA TARIFA!



MODEL VERTIKALNE INTEGRACIJE

**DRŽAVNI ŽELJEZNIČKI
PODUZETNIK
monopol**

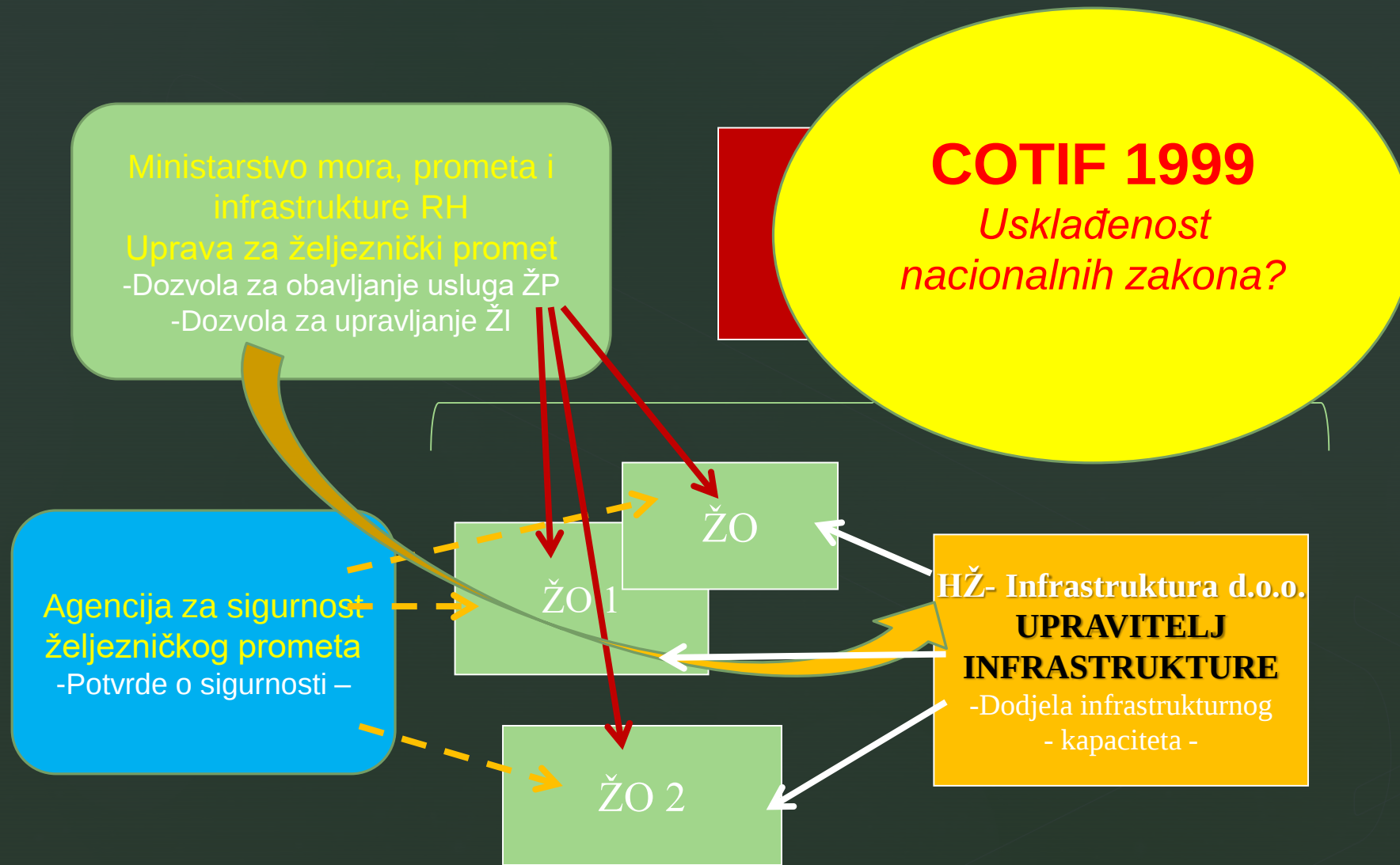
Prijevoznačka
djelatnost

Upravljanje
infrastrukturom



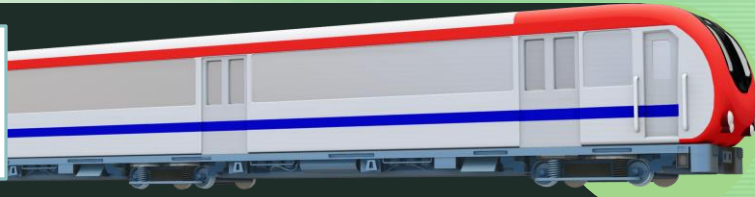
LIBERALIZIRANO TRŽIŠTE EU (1991-danas)

MODEL HORIZONTALNE INTEGRACIJE



UGOVOR O PRIJEVOZU ROBE ŽELJEZNICOM HRVATSKA

COTIF '99
Međunarodni prijevoz



Narav: KONSENZUALAN UGOVOR

- sklopljen suglasnošću volja stranaka
(Trenutak suglasnosti: e-mail prepiska...?)

Oblik: NEFORMALAN UGOVOR

Za valjanost ugovora nije potreban
pisani oblik/isprava

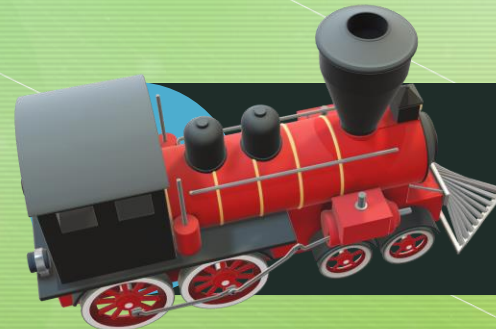
TERETNI LIST NIJE UGOVOR, VEĆ DOKAZ O
SKLOPLJENOM UGOVORU

Narav: REALAN UGOVOR

- Valjano sklopljen tek preuzimanjem robe na prijevoz
- Period prije preuzimanja/utovara, skladištenje...?

Oblik: NEFORMALAN UGOVOR

Teretni list: obavezno izdavanje, dokaz o sklopljenom ugovoru, može li EDI?



ZUPŽP '96
Nacionalni prijevoz

Komparativni prikaz odgovornosti prijevoznika

Međunarodni prijevoz

	MORE	UNUTARNJI PLOVNI PUTOVI	CESTA	ŽELJEZNICA	ZRAK
IZVOR PRAVA	1968 Haag- Visby Rules	2001 CMNI	1956 CMR+ 1978 SDR Protokol	1999 COTIF- CIM	1999 Montreal Convention
1 SDR = cca 9 kn www.hnb.hr	666,67 SDR/koleto ili 2 SDR/kg (cca 6.280 kn/ 19 kn/kg).	666,67 SDR/koleto ili 2 SDR/kg (cca 6.280 kn /19) kn/kg)	8,33 SDR/kg (cca 78 kn/kg)	17 SDR/kg (cca 160 kn/kg)	22 SDR/kg (cca 207 kn/kg)

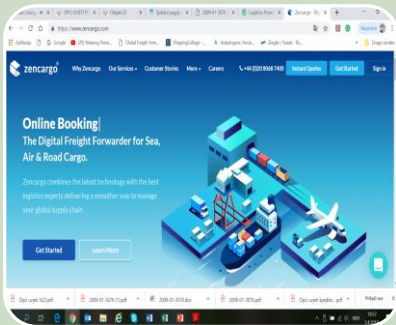
Komparativni prikaz odgovornosti prijevoznika

Domaći prijevoz

	MORE	UNUTARNJI PLOVNI PUTOVI	CESTA	ŽELJEZNICA	ZRAK
PRAVNI IZVOR	Pomorski zakonik	Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda	Zakon o prijevozu u cestovnom prometu / ZOO	Zakon o ugovorima o prijevozu u željezničkom prometu	Zakon o obveznim i stvarnopravnim odnosima u zračnom prijevozu
	666,67 SDR/koleto ili 2 SDR/kg (cca 6.000 kn/ koleto ili 18 kn/kg).	666,67 SDR/koleto ili 2 SDR/kg (cca 6.000 kn/ koleto ili 18 kn/kg)	Nema odredbe	2 kn/kg NIJE NIKADA KORIŠTENO U SUDSKOJ PRAKSI – prekomjerno oštećenje !?	17 SDR/kg (cca 153 kn/kg)

▼ UGOVOR O
PRIJEVOZU
UGOVORNE STRANE

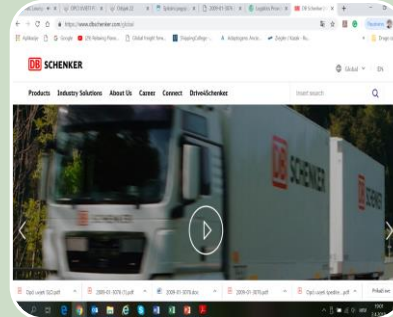
POSLOVNI MODELI ŠPEDITERSKE DJELATNOSTI



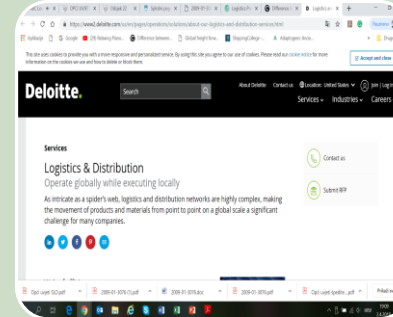
Digitalne
špeditorske
platforme



Veliki
korisnici
prijavoza s
vlastitom
špedicijom



Velike
špeditorske
tvrtke sa ili
bez vlastitog
prijevoznog
kapaciteta
3PL



Logističari
4PL



Mali
prijevoznici +
špediteri

STRANKE UGOVORA O PRIJEVOZU ROBE ŽELJEZNICOM

NARUČITELJ PRIJEVOZA
IMATELJ PRAVA NA ROBI



ORGANIZATOR PRIJEVOZA
ŠPEDITER/LOGISTIČAR
NROCC (*non-rail operating
common carrier*)
UGOVORNI PRIJEVOZNIK

STVARNI PRIJEVOZNIK
In-house carrier

ZUPŽP

1. Prijevoznik: da/ne?
2. Infrastruktura = viša sila?
3. Regres da/ne?
4. Iznos: 2 kn/kg (**40.000 ZUPŽP**) ili 160 kn/kg (**3,2 mil. kn COTIF**) ili **6 mil. kuna (ZOO)?**

UGOVOR O PRODUKCIJSKOJ
SURADNJI

In-house prijevoznik



Izdaje TL kao
prijevoznik
(u svoje ime -
NROCC)

Izdaje „interni” (in-
house) TL (EDI?)

HVALA

